



Kirkerådet  
Postboks 799 Sentrum  
0106 OSLO

Dato: 10.09.2021

Vår ref: 21/02507-3

Deres ref:

## Høringsuttalelse - regler for valg av prest og lek kirkelig tilsatt

Vi viser til høringsnotat fra Kirkerådet datert 21. juni 2021 om regler for valg av prest og lek kirkelig tilsatt – med høringsfrist 15. september d.å.

Agder og Telemark bispedømmeråd vedtok følgende høringsuttalelse på sitt møte 6. september (sak 64/21):

### Svar på hørings spørsmål

*Hørings spørsmål 1: Støtter høringsinstansen forslaget om å skille ut reglene om valg av prest og lek kirkelig tilsatt fra kirkevalg reglene?*

JA. I vår evalueringsrapport etter kirkevalget 2019 kom det blant annet fram at mange menigheter og fellesråd syntes valghåndboka var for omfattende og ugjennomtrengelig. Derfor støtter vi denne «oppryddingen».

*Hørings spørsmål 2: Støtter høringsinstansen forslaget om at valg av prest og lek kirkelig tilsatt til bispedømmeråd og kirkemøte blir gjennomført som heldigitalt valg?*

JA. Digitalt valg vil gjøre det enklere for de fleste å stemme og kan derfor gi høyere valgdeltakelse. Ved forrige valg måtte en stemmeseddel fylles ut og postlegges eller leveres fysisk på bispedømmekontoret. Ved digitalt valg vil dessuten problemet med feil utfylte stemmesedler kunne så å si elimineres ved at det ikke er mulig å sende inn stemmer med feil. Digitalt valg vil dessuten føre til mindre arbeid med opptelling.

Digitalt valg vil videre gjøre det mulig å sjekke alle som stemmer opp mot et elektronisk valgmanntall, og på den måten også sørge for at ingen uten stemmerett avlegger stemme. Ved valget i 2019 ble 24 stemmer fra tilsatte i Agder og Telemark forkastet fordi det ikke kunne godtgjøres at stemmeseddelen var innsendt av ansatte med stemmerett. Dette vil man kunne unngå med digitalt valg siden dette vil være direkte knyttet opp mot et valgmanntall.

Et ytterligere argument for digitalt valg, er at velgeren har en «angremulighet». Velgeren kan nemlig sende inn en ny stemmeseddel dersom vedkommende gjorde en feil ved den første innsendingen, eller dersom vedkommende skifter mening. Det er den siste innsendte stemmegivingen som vil telle, jfr. § 4-1 (7).

Ved digitalt valg er det viktig med grundig informasjon i god tid på forhånd slik at de som eventuelt ikke har Bank-ID eller annen verifiseringsløsning, kan få dette på plass.

Det kan tenkes at noen få velgere ikke har tilgang på datamaskin eller ikke ønsker å bruke en digital løsning. For å bøte på dette bør det også være mulig å stemme fra mobiltelefon, og det bør vurderes om det kan legges til rette for at man kan stemme fra en datamaskin på et kirkekontor. Uansett vil ulempen med digitale valg etter vår mening være mindre enn de fordelene som digitalt valg gir. Ikke minst vil digitalt valg har potensiale til økt valgdeltakelse.

### *3. Har høringsinstansen merknader til forslagene om beredkapsprosedyre og regler for omvalg ved ekstraordinære hendelser?*

JA. Vi støtter at det må finnes en manuell reserveløsning dersom det oppstår tekniske problemer, eller omvalg ved ekstraordinære hendelser som for eksempel en pandemi. Vi vurderer det som tilstrekkelig utfra tidligere erfaringer at staben ved bispedømmekontoret har en beredskap for behandling av innkomne stemmesedler og telling av stemmer ved valg av prest og lek tilsatt.

### *4. Har høringsinstansen merknader til regelforslagene for preferansevalg eller flertallsvalg?*

JA. Vi mener at digitalt preferansevalg er den valgformen som gir best uttrykk for velgerens ønsker. Valgformen passer svært godt sammen med en digitalisert gjennomføring da grensesnitt og digitale kontrollrutiner kan eliminere de ulempene som har vært knyttet til forståelse og kontroll av stemmegivingen.

For det første vil problemet med forkastede stemmer bli unngått fordi det i den digitale løsningen kan legges inn automatiske meldinger som gjør velgeren oppmerksom på at minst én av kandidatene må prioriteres. Dersom dette ikke gjøres, kan heller ikke stemmeseddelen sendes inn. Ved det ordinære kirkevalget i 2011, som var et manuelt preferansevalg, ble 9,2 prosent av stemmesedlene forkastet fordi velgeren ikke hadde prioritert noen av kandidatene. Dette kan altså unngås ved digital stemmegiving.

Videre innebærer preferansevalg at velgeren kan prioritere så mange kandidater som vedkommende ønsker på stemmeseddelen ved å sette et tall bak (1,2,3 etc.). Ved vanlig flertallsvalg vil nominasjonskomitéens forhåndsprioriteringer være mer utslagsgivende for det endelige resultatet.

### *5/6. Har høringsinstansen merknader til forslagene om nye frister/skjæringsdato?*

JA. Vi støtter forslagene. De nye fristene er basert på erfaringer fra forrige valg og vil ventelig føre til en bedre prosess både når det gjelder informasjon og innsending av forslag til kandidater og innsending av listeforslag. Skjæringsdatoen for endringer i manntallet bør være 1. juni og ikke 30. juni, slik at det er mulig for fellestråd og

bispedømmer å oppdatere manntallet før ferien og senest før valget starter 10. august.

*7. Har høringsinstansen andre merknader til forslaget til regler?*

JA. I §§ 2-1 og 2-2 punkt C foreslår vi at teksten blir endret fra «15 timer i uken» til «40 prosent stilling». Bakgrunnen er at hel stilling i en jobb som inkluderer fast helgearbeid, utgjør en arbeidsuke på 35,5 timer. Ansatte i 40 prosents stilling med fast helgearbeid vil ikke ha stemmerett etter dagens valgeregler. Deres arbeidsuke utgjør 14,2 timer. En annen kirkelig tilsatt med 37,5 timers arbeidsuke i hel stilling, vil ha en arbeidsuke på 15 timer i en 40 prosents stilling. Dermed vil sistnevnte gruppe ha stemmerett. Denne forskjellen er uheldig og kan unngås ved å endre reglene slik at tilsatte med minst 40 prosents stilling får stemmerett.

Med vennlig hilsen

Aslak Wegge  
stiftsdirektør

Dag A. Kvarstein  
seniorrådgiver

*Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.*

Mottakere:  
Kirkerådet

Postboks 799  
Sentrum

0106 OSLO